

ประเพณีตานต้อผ้าป่า

คำว่า “ตานต้อ” ก็คือการให้ทานทอดการทำบุญประเภทนี้ไม่ค่อยแพร่หลายเป็นการทำบุญประเภทนี้จะต้องพร้อมเพรียงหรือรวมกันทำก็ได้ เพราะต้องมีของครบเครื่องบริโภคนูปโภคนั้น มีด พริก ขวาน จอบ เสียม หม้อข้าว หม้อแกง ถ้วยชาม หม้อน้ำ หม้อนึ่งข้าว เสื่อสาด หมอน มุ้ง เอมมาแต่งดาด้วยที่ไม่บอกใครรู้ จัดทำกันแบบเงียบๆ เอาเวลาไปทานไม่ให้มีเสียงดัง ไม่มีฆ้องกลอง ไม่บอกป่าวร้องใคร คนไหนรู้ ก็มาช่วยกัน การทำบุญเช่นนี้มักทำกันในฤดูหนาว (หน้าหนาว) ทำเวลา 5 - 6 ทุ่ม ไปแล้วพระจำวัดอย่างสนิท (ตุ้เจ้าสบาย) ช่วยกันจัดดาอย่างเงียบๆ จะถวายท่านตนไหนก็ได้แล้วแต่เจ้าของ ส่วนมากจะถวายแด่พระผู้เฒ่า หรือว่าพระองค์นี้จะสืบทอดลาเพศ ก็เป็นที่เสียดายของบรรดาศรัทธา การตานต้อผ้าป่าเป็นการป้องกันการลาสิกขาของพระสงฆ์องค์นั้นๆ หรือทำกับพระที่ปฏิบัติชอบเคร่งครัด คนโบราณมักจะไปทำกับพระที่มีลักษณะเช่นนี้

วิธีทำ คือ จะนำเอาของที่ตานต้อทั้งหมดนั้นไปวางหน้ากุฏิ (คนแต่ก่อนฮ้องว่าโสง) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็จุดเทียน ธูปบูชาตั้งจิตตั้งใจภาวนา เอาบุญเสร็จแล้ว จะจุดประทัดชนิดต่างๆ ที่มีเสียงดังๆ เพื่อให้พระผู้เฒ่าตื่นสะดุ้งตื่น ส่วนศรัทธาเจ้าภาพที่มีมาทุกคน ก็พากันหลบซ่อนหมดไม่ให้เห็นตัว คอยว่าพระผู้รับจะออกมารับด้วยวิธีใด ตามปกติพระผู้รับจะออกมาทักว่า โกวัด โถ โกวะระสะ อะ อัญฐุ บริหารมวณฝูงนี้ ทั้งหมดทั้งมวลนี้จะเป็นของบุคคลใด หรือเทวดาองค์ใดหากมีเป็นของมีเจ้าของก็ขอมารับเอาของทั้งมวลไป เสียแต่บัดนี้ ว่าแล้วก็กลับเข้าห้องไปไหว้พระไม่มีเจ้าของ ท่านก็จะอธิษฐานเอาผ้าบังสกุลมาแล้วนั่งพิจารณาแผ่เมตตาให้ศีลให้พร พวกเราเจ้าข้าทั้งหลายทำบุญเสร็จแล้วก็พากันกลับบ้าน โดยพระไม่รู้ว่าเป็นใครมาทำบุญ เรียกว่าทานทอด

แหล่งที่มาของข้อมูล

ชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีเชียงใหม่, 2539. ประเพณีเก่าเชียงใหม่ 700 ปี. เชียงใหม่ : ชมรมอนุรักษ์

วัฒนธรรมประเพณีเชียงใหม่.